

Monumentnummer*: 513446

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82708/11

*Woonplaats** Haarlem
*Gemeente** Haarlem
*Provincie** Noord-Holland

Locatiennaam Haarlem
Locatieomschrijving Centrum (10)

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haarlem	C	7184	A1	
Haarlem	C	7184	A2	
Haarlem	C			7241
Haarlem	C			7240

*Omschrijving***

Inleiding

In 1898, naar ontwerp van de toenmalige stadsarchitect J. Leijh, gebouwd POLITIEBUREAU.

Het politiebureau is gebouwd in de trant van de neo-Hollandse Renaissance. Het pand is in de loop der jaren verscheidene malen inwendig verbouwd en naar achteren toe uitgebreid. De voorgevel bleef hierbij steeds intact. In 1937 werd het pand Smedestraat 11 bij het politiebureau getrokken. De onderpui van het pand Smedestraat 11 werd hierbij aangepast aan de architectuur van Smedestraat 9.

In 1941 werd het torentje in de zuidwesthoek van het pand gedeeltelijk opnieuw opgebouwd. De vorm van de torenhelm werd hierbij iets gewijzigd ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp.

In 1975 verliet de politie het pand en werd het politiebureau verbouwd tot appartementen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

N.B. De bescherming richt zich, gezien de vele verbouwingen en de huidige functie van het pand, uitsluitend op de voorgevel en de hoofdvorm van het gebouw.

Omschrijving

Voormalig politiebureau van twee bouwlagen onder zadeldak dat wordt gedekt met leien in maasdekking. De kap, die met de noklijn parallel aan de straat ligt, wordt ter weerszijden boven de zijmuren afgesloten door een bakstenen trapgevel. Het voorschild van de kap bezit een zevental kleine houten dakkapellen onder met leien gedekte schilddaken, welke worden bekroond door een metalen piron. De voorgevel van het pand (W) is opgetrokken in rode baksteen op een hardstenen plint. De voorgevel, die iets naar achteren uit de rooilijn van de straat ligt, kent in de rechterhoek een naar voren springend vierkant torenachtig volume ter breedte van één vensteras, dat wordt bekroond door een torenhelm (een zogenaamde Welse helm) van natuursteen. Deze torenhelm wordt boven de daklijst omrand door een natuurstenen balustrade.

De voorgevel, die in totaal vijf vensterassen breed is, is rijk versierd met natuursteenwerk van een zachte natuursteensoort. Een natuurstenen cordonlijst scheidt de begane grond van de eerste verdieping, terwijl voorts natuurstenen detailleringen als boog- en hoekstenen, spekbanden en architraven de voorgevel sieren. De houten daklijst boven langs de voorgevel wordt ondersteund door natuurstenen consoles. In het torenachtige volume rechts bevinden zich ter hoogte van de verdieping twee natuurstenen koppen. Deze met helmen gedekte koppen verwijzen naar de voormalige functie van het pand.

De dubbele houten voordeur, welke zich bevindt in de middelste vensteras, is omlijst door een natuurstenen gecanneleerde pilasterstelling welke boven het bovenlicht wordt afgesloten door een architraaf met daarboven, in natuursteen uitgevoerd, het stadswapen van Haarlem. Deze middelste vensteras wordt boven de daklijst afgesloten door een bakstenen dakkapel onder zadeldak met leien dekking. Deze dakkapel is in top rijk met natuursteen versierd en bezit een houten kruiskozijn. Aan weerszijden wordt de dakkapel afgesloten door wangen uit baksteen en natuursteen. De overige vensters in de voorgevel, acht in totaal, zijn alle in hout gevatte kruiskozijnen, waarbij de vensters op de begane grond zijn voorzien van houten luiken. De vensters worden alle bovenaan afgesloten door een natuurstenen architraaf. Op de begane grond wordt deze architraaf ondersteund door natuurstenen consoles. In de rechter, naar voren springende, vensteras bevindt zich op de begane grond een tweede entree bestaande uit een houten deur met een met natuursteen omlijst half rond bovenlicht. De gevel is voorts versierd met smeedijzeren muurankers.

Waardering

Het voormalige politiebureau uit 1898 is van algemeen belang vanuit cultuurhistorisch en architectuurhistorisch oogpunt als zijnde een in neo-Hollandse Renaissance-stijl opgetrokken overheidsgebouw. Daarnaast is het pand van belang vanwege zijn beeldbepalende ligging in de binnenstad van Haarlem en is het een belangrijk exponent binnen het oeuvre van de stadsarchitect J. Leijh.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

Politiebureau

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument